

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.III.571/2017/5.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Márki Zoltán, a tanács elnöke

Dr. Sebe Mária, előadó bíró

Dr. Kónya István, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2017. november 10.

Az ügy tárgya: vesztegetés büntette és más
bűncselekmény

Terhelt: S. Z.-né (ln.: F. E. A.) I. rendű és F. A. J. III.
rendű

Első fok: Miskolci Törvényszék, 6.B.2478/2011/92., ítélet,
tárgyalás,
2014. március 10.

Másodfok: Debreceni Ítéltábla, Bf.I.589/2014/10., ítélet,
tárgyalás,
2015. január 27.

Az indítvány előterjesztője: a terhelték védői

Az indítvány iránya: a terhelték javára, hatályon kívül helyezésért

Rendelkező rész

A vesztegetés büntette és más bűncselekmények miatt S. Z.-né és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben az I. rendű terhelt és a III. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványokat elbírálva a Miskolci Törvényszék 6.B.2478/2011/92. számú, illetőleg a Debreceni Ítéltábla Bf.I.589/2014/10. számú ítéletét az I. rendű és a III. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Miskolci Törvényszék a 2014. március 10-én kihirdetett 6.B.2478/2011/92. számú ítéletével az I. rendű terheltet 7 rendbeli társtettesként elkövetett hivatali vesztegetés elfogadásának büntette [Btk. 294. § (1) bekezdés, (2) bekezdés, (3) bekezdés II. fordulat a) pont ac) alpont, b) pont II. fordulat], 3 rendbeli társtettesként elkövetett hivatali vesztegetés elfogadásának büntette [Btk. 294. § (1) bekezdés, (2) bekezdés, (3) bekezdés II. fordulat a) pont aa) alpont, b) pont II. fordulat], 3 rendbeli közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343. § (1) bekezdés c) pont] és közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343. § (1) bekezdés a) pont] miatt halmazati büntetésül 7 évi börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre, a közügyek gyakorlásától 7 évi eltiltásra, 7 évre államigazgatási feladat ellátásával, hatósági jogkör gyakorlásával járó köztisztviselői foglalkozástól eltiltásra és 350 napi tétel, napi tételenként 2.000 forint összegű, összességében 700.000 forint pénzbüntetésre; a III. rendű terheltet 2 rendbeli társtettesként elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. törvény 250. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont, (3) bekezdés II. fordulat] miatt halmazati büntetésül 2 évi, végrehajtásában 4 évi próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre, 2 évre államigazgatási feladat ellátásával, hatósági jogkör gyakorlásával járó köztisztviselői foglalkozástól eltiltásra és 250 napi tétel, napi tételenként 1.500 forint összegű, összességében 375.000 forint pénzbüntetésre ítélte.
- [2] Védelmi fellebbezések alapján eljárva a Debreceni Ítéltábla a 2015. január 27-én kihirdetett Bf.I.589/2014/10. számú ítéletével az I. rendű terhelt szabadságvesztés büntetését 5 év 6 hónapra enyhítette, míg a III. rendű terheltnél a felfüggesztés próbaidejét 2 évre mérsékelte és a pénzbüntetés kiszabását mellőzte. Egyebekben e terhelteket érintően az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.
- [3] Az elsőfokú ítélettel megállapított és a másodfokú bíróság által irányadónak tekintett tényállás szerint az elkövetés idején a terheltek F. Város Önkormányzatának tisztviselői voltak, az I. rendű terhelt mint jegyző, a III. rendű terhelt mint a település polgármestere.
- Az irányadó történeti tényállás lényege szerint (elsőfokú ítélet 14-27. oldalai) 2007 júniusa és 2009 decembere között az I. rendű terhelt a felülvizsgálattal nem érintett II. rendű terhelt aljegyzővel együtt
- a Cs. T. Kft. ügyvezetőjétől, Cs. G.-től azért kért és kapott pénzt, hogy a cég telephelyengedélyét fiktív módon 2005. évre visszadátumozva soronkívül kiadja, s az I. rendű terhelt előbb e valótlan tartalmú telephelyengedély, majd az iratok eltűnését valótlanul állító átírat elkészítésére utasította a

köztisztviselőként szolgálatot teljesítő, a felülvizsgálattal nem érintett IV. rendű terheltek, mely okiratokat maga is aláírta, illetve kiadmányozta (I., III. és XI. tényállási pontok);

- a Cs. T. Kft. telephelyén lévő csarnok engedély nélküli bővítése kapcsán azt közölte Cs. G. vállalkozóval, hogy vagy lebontja az építményt és megfizeti az építési bírságot, vagy fizet nekik 700.000 forintot. E pénzüsszegért a terheltek az önkormányzat részéről kiadták a kibővített épületrészre vonatkozó építésügyi hatósági engedélyt és az I. rendű terheltek arra utasította a felülvizsgálattal nem érintett, köztisztviselőként építésügyi feladatokat ellátó V. rendű terheltek, hogy készítse el a bővítés engedélyezésére vonatkozó hatósági határozatot, amelyet az I. rendű terheltek maga is kézjeggyével látott el és kiadmányozott (II. tényállási pont);

- Cs. G.-től azért is kért és kapott pénzt, hogy 2008. és 2010. között a vállalkozása, alkalmazottai és saját érdekkörében felmerült hivatali ügyek intézésében soronkívüli ügyintézésért biztosítsanak számára F. Város Okmányirodájában (III. tényállási pont);

- Cs. T. és K. G. vállalkozóknak az őket megillető vállalkozói díjat a számlák végösszegének 10%-át kitevő jogtalan előny adása ellenében fizette ki (IV. és X. tényállási pontok);

- K. M. vállalkozótól és az M. Betéti Társaság nevében eljáró B. Z.-től gépjárművek átíratásáért a jogszabályban rögzített hatósági szolgáltatási díjon felül autónként 1.300, illetve 1.200 forint jogtalan előnyt kért és kapott (V. és XII. tényállási pontok);

- K. G. vállalkozó cége telephelyén engedély nélkül létesített garázsokra a terheltek annak fejében ígértek visszamenőlegesen kiállított, a munkálatok szabályszerű elvégzését tanúsító építési engedély kiadását, ha fizet nekik 350.000 forintot. E pénz átvételét követően az I. rendű terheltek arra utasította a felülvizsgálattal nem érintett, köztisztviselőként építésügyi feladatokat ellátó V. rendű terheltek, hogy készítse el a bővítés engedélyezésére vonatkozó hatósági határozatot, hogy a tárolóra visszamenőleges dátummal készítsen építési engedélyt, amelyet maga is aláírt, illetve kiadmányozott (IX. tényállási pont);

- az I. rendű és a III. rendű terheltek közös cselekményeinek lényege, hogy a felülvizsgálattal nem érintett II. rendű terheltek aljegyzővel együtt, az önkormányzat nevében 2006. május 2-i keltezéssel a P. Kft.-vel, majd 2007. december 20-i keltezéssel az N. A. Kft.-vel kötöttek fiktív bérleti szerződést az okmányiroda alagsorában lévő helyiség bérletére. A helyiség használata egyik szerződő félnek sem állt szándékában, a megállapodás kizárólag azt a célt szolgálta, hogy az önkormányzatnak havonta fizetett „bérleti díj” ellenében az okmányirodában éveken át gyorsított eljárásban, soron kívül intézzék e vállalkozások érdekkörébe tartozó gépjárművek átírását (a tényállás VI. és VII. pontjai).

[4] Az eljáró bíróság jogi értékelése szerint a terheltek vezető beosztású hivatalos személyek [1978. évi IV. törvény 137. § (1)

bekezdés j) és g) pont, illetve 250. § (2) bekezdés a) pont - Btk. 459. § (1) bekezdés 11. pont k) alpont, illetve 294. § (2) bekezdés], akik egymás tevékenységéről tudva, hivatali működésükkel kapcsolatban rendszeres haszonszerzésre törekedve, ismétlődően kértek jogtalan előnyt. Egyaránt jogtalan előnynek tekintette az I. rendű terheltnél jelentkező és az önkormányzathoz alap nélkül befizetett pénzösszeget.

- [5] A minősítő körülmények közül - az üzletszerűségeen túl - a kötelezettségszegés megállapítását az I. rendű terheltnél arra alapozta, hogy az I. tényállási pontban a telephelyengedélyekkel kapcsolatos 358/2008. (XII. 31.) Kormányrendeletbe, a II. és IX. tényállási pontokban pedig az építésügyi hatósági feladatokat szabályozó 1997. évi LXXVIII. törvénybe, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvénybe ütköző módon járt el.
- [6] A további (III-VII., X. és XII.) tényállási pontokat érintően úgy foglalt állást, hogy a terheltek a hivatali helyzetükkel visszaélve követték el cselekményüket, ezért mindkettőjükönél ezt a minősítő körülményt is megállapította.

II.

- [7] Felülvizsgálati indítványt a jogerős ügydöntő határozat ellen az I. rendű és III. rendű terheltek védői nyújtottak be.
- [8] Az I. rendű terhelt védője a Be. 416. § (1) bekezdés a), b) és c) pontját jelölte meg. A védő álláspontja szerint a bíróság (különösen a II., IV., VI., VII., IX. és X. tényállási pontokat érintően) olyan mértékben nem tett eleget indokolási kötelezettségének, hogy az ítélet emiatt felülbírálatra alkalmatlan. Továbbá a vesztegetés alapesetében már értékelt hivatali helyzettel visszaélést a cselekmények minősítésénél kétszeresen értékelte, amikor anélkül vette figyelembe, hogy a többlet tényállási elem mibenlétéről számot adott volna. A kötelezettségszegéssel elkövetettként minősített cselekmények közül a IX. tényállási pontban írt esetben nem konkretizálta jogszabályhelyek megjelölésével, hogy mire alapozta e minősítő körülmény megállapítását. Ezt meghaladóan az aktív vesztegető együttműködő tanúk nyomozati kihallgatásának körülményeit és a bírósági eljárásban a nyomozati szakban eljáró ügyészek tanúkenti kihallgatására vonatkozó bizonyítási indítvány elutasítását is kifogásolta. A fentiek alapján az ítélet hatályon kívül helyezését és a bíróság új eljárás lefolytatására utasítását, egyben a büntetés végrehajtásának felfüggesztését kérte.
- [9] A III. rendű terhelt védője a Be. 461. § (1) bekezdés a) és c) pontjára alapozottan elsődlegesen bebizonyítottság hiányában, másodlagosan büntethetőséget kizáró okból (tévedésre, illetve a társadalomra veszélyesség hiányára utalva) a terhelt felmentését kérte. Eljárási hibaként a törvényes vád hiányára, valamint az indokolási kötelezettség megsértésére hivatkozott, s ezek miatt az

ítélet hatályon kívül helyezését és a bíróság új eljárás lefolytatására utasítását kérte.

III.

- [10] A Legfőbb Ügyészség BF.625/2017/1. számú átiratában egyik védő által benyújtott felülvizsgálati indítványt sem tartotta alaposnak és mindkét terhelt tekintetében a megtámadott határozat hatályban tartását indítványozta. Rámutatott, hogy a jogerős határozatban megállapított tényállás a felülvizsgálati eljárásban nem támadható. Az irányadó tényállás alapján mindkét terheltnél helytálló a bűnösségre levont következtetés és a III. rendű terhelt esetében sem áll fenn büntetőjogi akadály. E körben a védők által felhozott érvek nem állják meg a helyüket. Abszolút eljárási szabálysértést nem követett el a bíróság. A szükséges legitimációval rendelkező ügyész által, a terheltekkel szemben előterjesztett, a vádiratban leírt cselekmények tartalmazzák azokat a tényeket, amelyek a vádban foglalt bűncselekmények tényállási elemei, így a vád törvényes és alkalmas a büntetőtörvénybe ütköző cselekmények megállapítására. A vád keretei között, azt kimerítve vizsgálta a bíróság a vád tárgyává tett cselekmények megállapíthatóságát. Az ügyész egyetértett mind a korrupciós, mind a közbizalom elleni bűncselekmények minősítésével, azok megfelelnek a büntető anyagi jogi rendelkezéseknek. Az indokolási kötelezettség megsértése kapcsán rámutatott, hogy az akkor eredményez felülvizsgálatot is megalapozó eljárási szabálysértést, ha a megtámadott határozat indokolása valamely tény- vagy jogkérdés kapcsán olyan mértékben hiányos, hogy abból egyáltalán nem állapítható meg, hogy mire alapozta a bíróság a döntését, vagy ha az indokolás a rendelkező résszel teljesen ellentétes. Ezzel szemben mind az első-, mind a másodfokú bíróság döntését a tény- és jogkérdések tekintetében kellően megindokolta. Ezért az indokolási kötelezettség elmulasztására alapított felülvizsgálati indítványok sem alaposak. Nem bír relevanciával, hogy a bűncselekmény az ügyben később tanúként kihallgatott személyek révén, vagy más módon jutott-e a hatóságok tudomására.

IV.

- [11] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 424. § (1) bekezdés első fordulata szerint tanácsulésen bírálta el.
- [12] Az I. rendű és a III. rendű terhelt védőinek felülvizsgálati indítványa nem alapos.
- [13] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, kizárólag a Be. 416. § (1) bekezdés a)-g) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető. A törvényi feltételeknek megfelelő törvényes ok a felülvizsgálatra, ha a bíróság jogerős ítéletében törvénysértően állapítja meg a terhelt büntetőjogi felelősségét [Be. 416. § (1)

bekezdés a) pont], vagy törvénysértő büntetést szab ki [Be. 416. § (1) bekezdés b) pont]. A felülvizsgálatot lehetővé tevő eljárási szabálysértéseket pedig a törvény taxatívén sorolja fel [Be. 416. § (1) bekezdés c) és d) pont]. Végül a Be. 416. § (1) bekezdése pedig valamennyi felülvizsgálati okra kiterjedően rögzíti, miszerint felülvizsgálatnak csak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen van helye.

- [14] A Be. 423. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, ami a felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható. Felülvizsgálati eljárásban bizonyításnak nincs helye [Be. 419. § (1) bekezdés, 388. § (2) bekezdés].
- [15] Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a - minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül - kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására. A jogkövetkeztetések - így a bűnösség vagy a jogi minősítés megállapításának - helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.
- [16] A Be. 416. § (1) bekezdés a) pontja alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a terhelt bűnösségének megállapítására az anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor.
- [17] A III. rendű terhelt tekintetében az indítvány büntethetőségi akadályra hivatkozással sérelmezte a bűnösség megállapítását.
- [18] Az irányadó tényállás nem tartalmaz a tévedés fennállását alátámasztó tényeket. Nem értett egyet a Kúria a védő azon hivatkozásával sem, hogy a terhelt cselekménye nem veszélyes a társadalomra. A vezető beosztású hivatalos személy pénzügyi következményekkel járó aktusai során történő hivatali helyzetével visszaélése a társadalomra veszélytelennek nem tekinthető.
- [19] Az indítvány további részében - az I. rendű terhelt esetében a közbizalom elleni bűncselekményeket nem érintve - a jogerős ítéletben megállapított minősítést támadta; a kétszeres értékelés tilalmára hivatkozott.
- [20] A Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja alapján felülvizsgálatnak akkor van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályainak megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak, illetőleg a büntetés végrehajtását a Btk. 90. §-ában foglalt kizáró ok ellenére függesztették fel. Következésképpen a hibás minősítés nem önmagában, hanem csak akkor képez felülvizsgálati okot, ha a helyes minősítéshez képest a kiszabott büntetés (alkalmazott intézkedés, illetőleg a büntetés felfüggesztése) törvénysértő.
- [21] Másfelől viszont helyes minősítés esetén is felülvizsgálatnak van helye, ha a kiszabott büntetés (alkalmazott intézkedés, illetőleg a büntetés felfüggesztése) önmagában a büntető anyagi jog (más)

szabályát sérti.

[22] Ha azonban a minősítés törvényes és az annak alapján kiszabott büntetés (alkalmazott intézkedés) is megfelel a büntető anyagi jog szabályainak (illetve a büntetés végrehajtásának felfüggesztése sem ütközik a Btk. 90. §-ába), akkor - a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja szerinti okból - nincs lehetőség a jogerős határozat megváltoztatására.

[23] Jelen ügyben erről van szó.

[24] Az eljáró bíróság nem sértett törvényt, amikor a terheltek bűnösségét vesztegetés büntetében, illetve az I. rendű terhelt esetében közokirat-hamisítás büntetében megállapította. Nem tévedett abban sem, hogy az I. rendű terhelt esetében az elbíráláskor hatályos, míg a III. rendű terhelttel szemben az elkövetés idején hatályban volt büntetőtörvényt alkalmazta.

[25] A Btk. 250. §-a szerinti vesztegetés elkövetéskor hatályos (lényegileg az elbíráláskori Btk. 294. §-ával azonos) törvényi tényállása a következő:

(1) Az a hivatalos személy, aki a működésével kapcsolatban jogtalan előnyt kér, avagy a jogtalan előnyt vagy ennek ígéretét elfogadja, illetőleg a jogtalan előny kérőjével vagy elfogadójával egyetért, büntetett követ el, és egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) vezető beosztású vagy fontosabb ügyekben intézkedésre hivatott hivatalos személy,

b) más hivatalos személy fontosabb ügyben követi el.

(3) Az (1) és a (2) bekezdésben foglalt megkülönböztetés szerint két évtől nyolc évig, illetőleg öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő az elkövető, ha a jogtalan előnyért hivatali kötelességét megszegi, hatáskörét túllépi, vagy hivatali helyzetével egyébként visszaél, illetőleg ha a cselekményt bűnszövetségben vagy üzletszerűen követi el.

[26] A vesztegetés alapesetét képező terhelti magatartás (jogtalan előny kérése) jellegénél fogva eleve a hivatalos személy működésének jogellenes és egyúttal rendeltetésellenes gyakorlása.

A terheltek azonban a vesztegetés alapesetéhez képest olyan további magatartást is tanúsítottak, amely megalapozza a minősített eset megállapítását. Ez a többletmagatartás az I. rendű terheltnél (I., II. és IX. tényállási pontok) a működésére vonatkozó jogszabályok tudatos megsértése, ekként hivatali kötelezettségének megszegése volt.

A hivatali helyzettel visszaélés a hivatalos minőséghez kapcsolódó jogosítványok rendeltetésellenes gyakorlása, különösen a hivatali helyzet, tekintély, a hivatali tevékenységből adódó ismertség, ismeretség, függőség, befolyás személyes cél érdekében, személyes indokból, saját vagy más előnyére, illetve hátrányára törekvő felhasználása. A jelen ügyben a felülvizsgálati indítványban a védőnek a Kúria határozatára alapított álláspontja téves. A

Bfv.III.224/2012/15. számú végzésben kifejtettek helyes értelme szerint nem jelent kétszeres értékelést, ha a vesztegetés alapesetében már figyelembe vett magatartáson (a működésükkel kapcsolatban jogtalan előny kérésén, mint a hivatali helyzetükkel való visszaélésen) túl a terheltek további magatartást is tanúsítanak. Az irányadó tényállás szerint a terheltek által tanúsított ilyen magatartás volt az éveken át, soron kívül biztosított, kivételezett ügyintézés (III., V-VII. és XII. tényállási pontok), illetve az I. rendű terhelt részéről (IV., VI. és X. tényállási pontok) a vállalkozói díjak kifizetésének feltételhez kötése.

- [27] Az adott ügyben a vezetői beosztás és az üzletszerűség megállapítása is megfelel az anyagi jogi rendelkezéseknek.
- [28] A fentiek szerint az eljáró bíróság törvényesen minősítette a terheltek bűncselekményét, velük szemben nem szabott ki törvénytörő büntetést és a III. rendű terhelt büntetése végrehajtásának felfüggesztése sem ütközik törvénybe, következésképpen a felülvizsgálati indítvány valamennyi érve alaptalan.
- [29] A Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja alapján valóban felülvizsgálati ok, ha bíróság törvényes vád hiányában járt el [Be. 373. § (1) bekezdés I. pont c) alpont], avagy a bűnösség megállapítása, a felmentés, az eljárás megszüntetése, a cselekmény jogi minősítése vagy a büntetés kiszabása, illetve az intézkedés alkalmazása tekintetében az indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan [Be. 373. § (1) bekezdés III. pont a) alpont].
- [30] Részben eltérőek azonban az említett eljárási szabálysértések jogkövetkezményei. Bár mindkettő kötelezően a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését vonja maga után, azonban ehhez továbbmenően a törvényes vád hiánya esetén az eljárás megszüntetése, az indokolási kötelezettség teljes megszegése esetén pedig az eljáró bíróság új eljárás lefolytatására való utasítása párosul. Az indítvány nem tett különbséget az elérni kívánt eltérő jogkövetkezmények között; azonban mivel törvényes vád hiányában bírósági eljárás nem folyhat [ugyanakkor újabb vádemelésnek helye lehet - 1/2007. BK vélemény II/4/c) pontja], ezért a Kúria elsőként az indítvány erre vonatkozó hivatkozásait vizsgálta.
- [31] A Be. 2. § (2) bekezdése szerint törvényes a vád, ha a vádemelésre jogosult a bírósághoz intézett indítványában meghatározott személy pontosan körülírt, büntetőtörvénybe ütköző cselekménye miatt a bírósági eljárás lefolytatását kezdeményezi. Az indítvány a törvényes vád fenti ismérvei közül kizárólag a vád tárgyává tett cselekmény pontosan körülírtságát vitatta. Az 1/2007. BK vélemény I/1/b) pontja szerint a vád tárgyává tett cselekmény körülírása akkor pontos, ha a vádló indítványában ismertetett történeti tényállás hiánytalanul tartalmazza a bűncselekmény törvényi tényállási elemeinek megfelelő konkrét tényeket: az elkövetési magatartást, a cselekmény megvalósításának helyét és idejét stb.

Jelen ügyben az I. és III. rendű terhelttel szembeni ügyészi vád e követelményeknek mindenben megfelel.

- [32] Az indítványoknak az indokolási kötelezettség megsértésére való hivatkozása mint eljárási szabálysértés - és egyúttal felülvizsgálati ok - nem bármiféle indokolási hiányosság esetén, hanem csak akkor valósul meg, ha az indokolási kötelezettség nem teljesítése egyúttal felülbírálatra is alkalmatlanná teszi az ítéletet. A törvény ugyanis csak a bűnösség megállapítása, a felmentés, az eljárás megszüntetése, a cselekmény jogi minősítése vagy a büntetés kiszabása tekintetében elmulasztott indokoláshoz fűzi a hatályon kívül helyezés következményét (BH 2012.32.).
- [33] Az indokolási kötelezettség tehát akkor eredményez felülvizsgálatot is megalapozó eljárási szabálysértést, ha a megtámadott határozat indokolása tény- vagy jogkérdés kapcsán olyan mértékben hiányos, hogy abból nem állapítható meg, mire alapozta a bíróság a döntését (BH 2010.117.). Az indokolási kötelezettség feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező megsértése nem állapítható meg, ha az ügydöntő határozatból kitűnik az eljárt bíróság tényállás megállapításával összefüggő tényfeltáró és értékelő tevékenysége, továbbá az, hogy az érdemi döntésben kifejeződő jogi álláspontját a bűnösséggel, a minősítéssel, a büntetéssel kapcsolatban mire alapozta. A bizonyítékok értékelése körében levont következtetések helyessége, az értékelés eredménye azonban kívül esik a feltétlen eljárási szabálysértések körén, az tartalmilag az ügydöntő határozat megalapozottságának a felülvizsgálati eljárásban meg nem engedett támadása (BH 2013.10.I.).
- [34] Az indítvány az indokolási kötelezettség megsértése címén valójában kizárólag a bizonyítékok bírói mérlegelésének módját, tartalmát és eredményét támadta. Az indokolási kötelezettség felülbírálatra alkalmatlanságot eredményező megsértését határozottan el kell különíteni az ítélet ténybeli megalapozottságától vagy megalapozatlanságától, és ez utóbbit eredményező bizonyítékértékelési hibáktól. Az indokolási kötelezettség akkor teljesül, ha az ügydöntő határozat tartalmazza a határozatok indokolásának törvényben felsorolt kellékeit, és azok alapján pontosan nyomon követhető a bíróság tényleges értékelő tevékenysége. Megállapítható, hogy az érdemi döntés szempontjából jelentős, mely bizonyítékot a bíróság miért vetett el vagy miért fogadott el. Az értékelő tevékenység eredménye, annak érdemi helyessége vagy helytelensége, teljessége és szempontjai azonban már nem az indokolási kötelezettség teljesítésének a kérdése, hanem az ítélet megalapozottságát érintő kérdés, ami az előzőekben kifejtettek szerint a felülvizsgálati eljárásban vitássá nem tehető.
- [35] Az ismertetett követelményeknek az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása mindenben megfelel. Az ítéletből minden részletre kiterjedően, világosan nyomon követhető a mérlegelési tevékenység folyamata.
- [36] A védő az indokolási kötelezettség feltétlen hatályon kívül

helyezést eredményező megsértése címén kerülő úton a bizonyítékok értékelésének az eredményét, az értékelés tartalmi-logikai összefüggéseit, ezen keresztül pedig az ítéleti tényállást támadta. Ez azonban ellentétes a Be. 423. § (1) bekezdésében írt tényállás-támadási tilalommal, amely kifejezetten kizárja, hogy a Kúria a felülvizsgálat során az indokolás tartalmi helyességét vizsgálja, ellenőrizze.

- [37] A bizonyítási indítványok teljesítése a tényállás megalapozottságával függ össze, és ekként felülvizsgálat tárgya nem lehet (BH 2016.74.).
- [38] Ekként a Kúria - miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 423. § (5) bekezdése alapján hivatalból köteles - a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatokat az I. rendű és III. rendű terhelt tekintetében a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

V.

- [39] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. § (4) bekezdés b) pontja zárja ki.
- [40] A Be. 418. § (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdés e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421. § (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

Budapest, 2017. november 10.

Dr. Márki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Sebe Mária s.k. előadó bíró, Dr. Kónya István s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő
BÉ